

BELEIDSPLAN

1 januari 2022 - 31 december 2024

Stichting

De Museumdrukkerij

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
1. Inleiding	3
2. Museum- en collectietaak	5
3. Behoudstaak	7
4. Publiekstaak	9
5. Bestuur en vrijwilligers	12
6. Financiën	13
7. Conclusie en aandachtspunten	15

1. INLEIDING

1.1 Beleidsplan

Dit beleidsplan is geschreven om de actuele situatie van het museum te tonen en om van daaruit de geplande verdere ontwikkeling d.m.v. aandachtspunten aan te geven, waardoor het een leidraad is voor het realiseren van deze aandachtspunten. Het beleidsplan heeft een looptijd van 3 jaar en loopt t/m 31 december 2024. De stand van zaken betreffende de vorderingen op het gebied van de aandachtspunten, vermeld in dit beleidsplan, wordt jaarlijks in de bestuursvergadering van december geëvalueerd.

1.2 Voorafgaande ontwikkeling van het museum

Het museum is van oorsprong ontstaan uit de privéverzameling van de heer H. Roede uit Grootegast en werd tentoongesteld in een gedeelte van het bedrijfspand, Hoofdstraat 77 van Roede. Op 30 oktober 2017 is door Roede en zijn vrouw M. Roede-Dijksterhuis een stichting opgericht, met de naam Stichting De Museumdrukkerij. Hierna werd begonnen met een verhuizing naar het nieuw opgerichte Museumplein Grootegast aan Legolaan 1c te Grootegast. Op 15 november 2018 ging De Museumdrukkerij op deze locatie open, waar het gevestigd is samen met het LEGiO-museum en het Victory-museum. Met een groep van ongeveer 10 vrijwilligers wordt hier het museum draaiende gehouden, waarin de geschiedenis van 500 jaar druktechniek wordt getoond.

In 2021 is samen met Stichting Lood & IJzer het plan opgevat om de beide collecties samen te voegen tot één unieke collectie, met internationale uitstraling. Ook is het proces ingezet om per 1 januari 2022 een ANBI-status te verwerven, een collectieregistraties op te zetten en een beleidsplan op te stellen.

1.3 Doelstelling

De doelstelling van de stichting is vastgelegd in artikel 2 van de oprichtingsstatuten, namelijk:

1. De stichting heeft ten doel:
 - a. Het exploiteren van een grafisch museum
 - b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
 - Het ontplooiën, stimuleren en coördineren van activiteiten die aan het doel bevorderlijk zijn;
 - Samenwerking met instellingen en organisaties die op soortgelijk gebied als dat van de stichting werkzaam zijn;
 - Alle andere wettige middelen.

1.4 ICOM-definitie

De ICOM-definitie, zoals opgesteld door het International Council of Museums: *“Een museum is een permanente instelling, niet gericht op het behalen van winst, toegankelijk voor publiek, die ten dienste staat van de samenleving en haar ontwikkeling. Een museum verwerft, behoudt, onderzoekt, presenteert, documenteert en geeft bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen. Krachtens deze definitie is een museum een permanente instelling, niet gericht op het maken van winst”*

De Museumdrukkerij is een museum in de geest van deze ICOM-definitie. Het museum laat vanaf de oprichting met machines, voorwerpen, beschrijvingen, publicaties en rondleidingen aan bezoekers zien hoe de historische ontwikkelingen rond het zetten van teksten met losse letter of zetmachines en het vervaardigen van drukwerk (voornamelijk in boekdruk) een vitale rol hebben gespeeld in de menselijke communicatie en de menselijke ontwikkeling op bijna ieder vlak.

1.5 Museumnorm 2015

Ondanks dat het museum een museum is in de geest van bovengenoemde ICOM-definitie is het wenselijk en belangrijk om te voldoen aan de Ethische Code voor Musea, vastgesteld door de Nederlandse Museumvereniging. Deze normering is bepalend voor de kwaliteit van elk museum, klein of groot. Ondanks dat het museum geen lid is van deze Museumvereniging is het echter een goede leidraad voor het streven om te voldoen aan deze kwaliteitsnorm.

1.6 De inrichting van De Museumdrukkerij

Voor een ambachtmuseum met een duidelijk omliggende doelstelling, zoals bij De Museumdrukkerij, geldt dat een verzameling losse objecten nog geen museum maakt. Pas als al deze voorwerpen gebracht zijn in hun relatie tot elkaar, kunnen ze gezamenlijk “het verhaal” vertellen en hun historie voor de bezoeker zichtbaar maken.

Om dit te bereiken is de inrichting van het museum van groot belang, er moet een duidelijke lijn worden aangehouden met af en toe, waar dit gewenst of noodzakelijk is, een zijpad.

1.7 Tijdpad

Dit beleidsplan geeft een aantal aandachtspunten aan, waarbij gestreefd gaat worden om ze voor uiterlijk 31 december 2024 gerealiseerd te hebben.

2. MUSEUM- EN COLLECTIETAAK

2.1 Huisvesting

- Het museum is gehuisvest aan de Legolaan 1c te Grootegast. Op deze plek vormt het samen met nog twee musea Museumplein Grootegast. De Museumdrukkerij is het kleinste museum van de drie en heeft ongeveer 300 m² ter beschikking voor het tonen van de collectie. In het pand is ook nog een opslagruimte waar het museum, samen met de andere organisaties gebruik van maakt, echter is deze ruimte vrij beperkt.
- De ruimte in het museum is op dit moment volledig benut. Er is nu geen mogelijkheid om meer machines tentoon te stellen. Daarom wordt gezocht naar mogelijkheden om eventueel een gedeelte van de collectie buiten het pand op te slaan. Ook worden mogelijkheden onderzocht om een werkplaats/atelier te realiseren in of buiten het pand.
- Het museum hoeft geen huur o.i.d. te betalen, evenmin energiekosten. Daar staat wel tegenover dat de inkomsten van het entreegeld niet naar het museum gaan, maar naar Stichting Museumplein Grootegast, welke verantwoordelijk is voor de huisvesting.

2.2 Verzekeringen

- Het pand is verzekerd via de stichting Museumplein Grootegast
- De Museumdrukkerij heeft voor alle vrijwilligers een ongeval- en aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. De stichting Museumplein Grootegast heeft voor de bezoekers van het gehele plein en deelnemers aan de workshops een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.
- De objecten, die het museum in eigendom of in bruikleen heeft, zijn verzekerd door De Museumdrukkerij.

2.3 Marketing

- Het museum richt zich op het bereiken van een brede potentiële groep, t.w.:
 - algemeen publiek, zowel als individueel of als groep;
 - scholen, plaatselijk en regionaal, in het bijzonder basis- en middelbaar onderwijs;
 - bedrijven in de regio, speciaal betreffende bedrijfsexcursies, verhuur ruimte;
 - verenigingen, families of andere groepsvormen.

Geografisch richt het museum op Noord-Nederland. Bovenstaande doelgroepen zijn nog niet systematisch in kaart gebracht en daarmee ook nog niet structureel te benaderen.

- Een strikte marketingdoelstelling is niet geformuleerd en op schrift gesteld. Evenmin is er tot nu toe geen systematisch marktonderzoek gedaan. Wat wel wordt gedaan is onderzoek naar de herkomst en bevindingen van de bezoekers, d.m.v. een enquête en een gastenboek, waarin ook te lezen is wat ze van het museum vinden en hoe ze het museum gevonden hebben. Ook wordt de nodige informatie via de Facebookpagina ingewonnen.

Het museum geeft/organiseert:

- gelegenheid aan de bezoeker om kennis te nemen van de collectie;
- rondleiding (aan groepen);
- demonstratie (aan groepen);
- informatie aan het publiek, scholieren, studenten en media;
- tijdelijke wisseltonstellingen;
- het beschikbaar stellen van de accommodatie en machines voor algemeen gebruik;
- workshops in de breedst mogelijke zin van het woord.

Het museum promoot haar mogelijkheden naar buiten door:

- persberichten aan de media;
- folders uit te geven;
- informatie naar instanties, zoals bv. VVV's, campings, horecagelegenheden;
- via sociale media. De Facebookpagina van het museum heeft een groeiende interesse. 80% van de volgers komen uit Nederland, de andere 20% komen van over de gehele wereld

De entreprijzen zijn afgestemd op de betaalbaarheid voor een groot publiek. De entreprijzen zijn verschillend voor de individuele bezoeker en groepen. De Museumkaart is in het museum niet geldig als toegangsbewijs. Het entreegeld wordt niet door het museum geïnt, maar door Stichting Museumplein Grootegast.

2.4 Collectie

- De collectie is voor het grootste deel eigendom van het museum en verkregen door schenking of een aankoop. Enkele objecten zijn in langdurig bruikleen.
- Het museum krijgt regelmatig machines en materiaal aangeboden. Eerst wordt gekeken of er al iets vergelijkbaars aanwezig is in de collectie. Is dit niet het geval, dan wordt het aangeboden opgenomen in de collectie. Is er van het aangeboden al iets soortgelijks aanwezig in de collectie, dan wordt gekeken of het aangeboden in betere staat/ van betere kwaliteit is dan het reeds aanwezige materiaal.
- Regelmatig komt het voor dat een aangeboden object niet in de collectie past. Het betreft dan iets waarvan het museum al een exemplaar heeft (zoals boven beschreven) of iets wat museaal niet zo interessant is. Dergelijke exemplaren worden (met goedkeuring van de schenker) aangeboden aan collega- musea of worden verkocht aan particulieren. Op deze manier hebben enkele machines al een goede plek gevonden in musea in Polen en Duitsland.

3. BEHOUDSTAAK

3.1 Conservering

Kwaliteit binnenklimaat (temperatuur en luchtvochtigheid)

Het pand, waarin het museum is gevestigd, is van oorsprong een bedrijfsloods (distributiecentrum LEGO Nederland BV). Dit betekent dat het pand niet voldoet aan de voor een museum meest gunstige indeling en klimatologische voorwaarden. Bouwkundig verkeert het pand in goede staat. De muren zijn van damwand en het dak is voorzien van isolatie.

Klimaatbeheersing in het museum is niet eenvoudig, temeer omdat het verwarmingssysteem niet optimaal is (hete lucht en cv). Wel is het museum zo ingericht dat de warmte door het gehele museum goed kan circuleren. Natuurlijk is het mogelijk om het hele museum te voorzien met klimaatbeheersing, maar de kosten wegen dan niet meer op tegen de baten.

Wel zijn er bij Museumplein Grootegast gevorderde plannen om het pand energiezuiniger te maken doormiddel van isolatie en andere manieren van energiegebruik.

Lichtbeheersing

De invloed van licht op de machines en meeste objecten in het museum is niet relevant. Slechts bij het belichten van originele drukken, meestal tijdens wisselexposities, is het van belang deze te beperken in intensiteit en duur.

Onderhoud ruimten en collectie

De ruimten (gangpaden en toiletten) worden schoongehouden via medewerkers van Museumplein Grootegast. De collectie wordt onderhouden door de vrijwilligers. Onderhoud aan de machines vindt plaats volgens een onderhoudsschema door onze technuten. Het stofvrij houden van machines, kasten en andere materialen dient te gebeuren door alle vrijwilligers, maar de ervaring leert dat er een tekort aan vrijwilligers is en een overschot aan klussen.

Bruikleen

Bij het in bruikleen nemen van materiaal of een machine wordt er een bruikleenovereenkomst opgesteld en ondertekend door beide partijen.

Ook bestaat de mogelijkheid dat materiaal van ons museum in bruikleen gegeven wordt voor een (on)bepaalde tijd. Hierbij wordt uitvoerig bekeken naar wie of welke organisatie het verzoek aan ons richt en waarom het materiaal in bruikleen gevraagd wordt. Ook hier zal dan gebruik gemaakt worden van een ondertekende bruikleenovereenkomst.

3.2 Restauratie

Als restauratie/reparatie nodig is gebeurt dat zoveel mogelijk door eigen vakbekwame vrijwilligers, mensen die de desbetreffende machine volledig beheersen, inclusief demontage en montage. In het verleden is dit al verschillende malen nodig geweest.

Hierbij moet worden bedacht dat het om oude machines gaat, waarvan de kennis extern meestal ontbreekt. De museumbibliotheek kan in sommige gevallen hierin uitkomst geven.

3.3 Beveiligings- en calamiteitenplan

Het gebouw is voorzien van alarmsystemen voor brand en diefstal. Tijdens de openingsuren zijn vrijwilligers van het Museumplein Grootegast aanwezig.

Zij dragen zorg voor het toezicht op pand, bezoekers en collectie en voor het nemen van de juiste maatregelen, als onverhoopt zich een geval van brand of diefstal zou voordoen.

Op niet elke openingsdag zijn er vrijwilligers van De Museumdrukkerij aanwezig. Daarom is er voor gekozen om de collectie achter een afscheiding tentoon te stellen. Dit temeer er (door aanwezigheid van het LEGiO-museum) er veel jeugdige bezoekers naar Museumplein Grootegast komen. Er zouden gevaarlijke situaties kunnen ontstaan als bezoekers zonder de juiste begeleiding zich tussen de machines begeven.

Wat diefstal betreft, zijn de geëxposeerde machines niet diefstal-gevoelig. De kleinere objecten worden hoofdzakelijk getoond in afgesloten vitrines of liggen los bij de machines achter de afscheiding.

Aan het einde van de dag wordt het museum zeer solide afgesloten.

Er is geen vastgelegd beveiligings- en/of calamiteitenplan, ook geen ontruimingsplan. Wel zijn er voldoende brandblusapparaten en vluchtwegen, conform de eisen die door de brandweer wordt gesteld. Deze zijn ook aangegeven op plattegronden, verspreid in het museum. Explosiegevaar bestaat vrijwel niet. Noodverlichting is wel aanwezig.

4. PUBLIEKTAAK

4.1 Algemeen

Bereikbaarheid

- Het museum is goed bereikbaar met eigen vervoer en er is voldoende parkeerruimte bij en in de onmiddellijke omgeving van het museum. Per trein is het museum minder goed bereikbaar (afstand station - museum is ong. 10 kilometer).
- Er is een gemeentelijke bewegwijzering langs de openbare weg. Hierop staat niet de naam van het museum, maar staat Museumplein vermeldt.
- Er bestaat een folder van het museum, waarin de route goed en duidelijk wordt beschreven.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid

Het museum is gevestigd op de begaande vloer en is goed te bezichtigen voor de invalide bezoeker. Bij de ingang van Museumplein Grootegast staan een rollator en een rolstoel ter beschikking.

Voorzieningen voor het publiek

Overige aanwezige voorzieningen (op Museumplein Grootegast) voor het publiek zijn:

- Horecagelegenheid met zitgelegenheid, waar een consumptie genuttigd kan worden;
- museumwinkeltje;
- garderobeboek;
- toiletten;
- oplaadpunt voor e-bikes.

Openstelling

De openingstijden zijn:

- woensdag en vrijdag van 13.00 – 17.00 uur;
 - zaterdag en zondag van 10.00 – 17.00 uur;
 - Tijdens schoolvakanties worden vaak de openingstijden verruimd;
 - voor groepen is na afspraak bezoek op andere tijden mogelijk.
- Openingstijden en entreprijzen zijn vermeld in de entreeruimte van het museum en op de website.
- De openingstijden van het museum zijn bepaald door het bestuur in overleg met het bestuur van Museumplein Grootegast, waarbij rekening is gehouden met de beschikbaarheid van de vrijwilligers.

4.2 De presentatie van de collectie

Opstelling

- Zoals eerder aangegeven zit het museum krap in de ruimte, die momenteel voor bijna 100% benut is. Er is een expositieruimte aanwezig waar een tijdelijke expositie of een beurs kan worden gehouden.
- De museumfolder geeft een goed beeld van het museum en zijn mogelijkheden.

- De collectie wordt gepresenteerd met informerende tekst, demonstratie en rondleiding door deskundige vrijwilligers, die het tentoongestelde toelichten. Er zijn plannen om interactieve zuilen op te stellen, waarop filmmateriaal wordt getoond van de tentoongestelde machines in werking met bijbehorende uitleg.

Objectinformatie

Via de museumfolder en infobordjes wordt de bezoeker informatie verstrekt over wat hij/zij gaat zien. De tekstbordjes zien er nu nog wat “goedkoop” uit en moeten vervangen en worden. De informatie is in het Nederlands.

4.3 De presentatie van tijdelijke tentoonstellingen

Tijdelijke tentoonstellingen

- Het museum organiseert soms een tijdelijke tentoonstelling met als doel mensen een extra reden te geven het museum te bezoeken. Deze tijdelijke tentoonstellingen hebben (bijna) altijd een link met het grafische karakter van het museum.

Faciliteiten, personeel en financiële middelen

- Er is een aantal vrijwilligers, o.l.v. één van de bestuursleden, die deze tijdelijke tentoonstellingen helpen inrichten.

- De ruimte voor het organiseren van de tijdelijke tentoonstelling is een algemene ruimte in het pand, welke grenst aan het gedeelte waar het museum zich bevindt.

-

4.4 Publiek algemeen

Samenstelling

Bij ons publiek kan onderscheid gemaakt worden tussen:

- algemeen publiek: d.w.z. de individuele bezoeker, die ieder met eigen intentie en interesse het museum bezoekt;
- groepen: jongeren in schoolverband, ouderen, verenigingen, familiegroepen, recreatieve gezelschappen, etc.
- bedrijven: bedrijfsmeetings i.c.m. een lunch en/of rondleiding;

Aantallen

Het aantal bezoekers schommelt tussen 20.000/30.000 mensen per jaar. Een groot aantal van de bezoekers komt in eerste instantie niet voor ons museum, maar voor één van de twee andere musea (LEGiO-museum trekt 70% van de bezoekers). Maar omdat ze vrij de andere musea kunnen bekijken, doet 95% van de bezoekers van Museumplein Grootegast dit dan ook.

4.5 Publieksbegeleiding

Rondleidingen

Aangezien het Museumplein veel open is en ons museum krap zit in vrijwilligers, kunnen wij helaas op dit moment niet aan iedereen individueel een rondleiding gegeven. Wel kunnen groepen van tevoren aangeven een rondleiding te willen, waar dan een regeling voor gemaakt wordt.

Informatie van en over het publiek

D.m.v. het gastenboek, enquêteformulier en gesprekken met de bezoeker ontstaat er een beeldvorming over het type bezoeker, die ons museum bezoekt. Dit is echter minimaal. Er is nooit duidelijk in kaart gebracht welke bezoeker zich interesseert voor het museum en waar die bezoeker vandaan komt.

Publiekswerving

Er wordt niet gericht op bepaalde groepen ingespeeld om het museum te bezoeken. Voor een groot deel wordt de PR via Museumplein Grootegast geregeld. Door hier samen met de andere musea in op te trekken, versterken de musea zich. Intensief wordt er gedaan aan folderverspreiding en inschakeling van de media, wanneer de situatie daar geschikt voor is.

Aanvullende activiteiten

Naast het reguliere werk heeft het museum een aantal aanvullende activiteiten:

- voor belangstellenden bestaat de mogelijkheid onderzoek te doen met behulp van onze kennis, documentatie en bibliotheek. Zo nodig is ook een gesprek met een van onze vrijwilligers mogelijk en ook kunnen, indien nodig, ter plaatse kopieën worden gemaakt.
- van de mogelijkheid telefonisch of schriftelijk problemen of vragen aan ons voor te leggen wordt regelmatig gebruik gemaakt.
- scholieren en studenten kunnen bij ons voorlichting krijgen voor het maken van scripties, werkstukken of het houden van spreekbeurten.
- Er zijn plannen om workshops handzetten, boekdrukken en boekbinden te geven en er kan worden gewerkt met de zgn. Werkmantechniek in ons nog op te zetten Grafische Kunst Atelier, voor een ieder, die hier belangstelling voor heeft.

Ook kunnen hier dan makers van bv. linoleum- en houtsneden e.d. terecht om van hun producten af te drukken te maken door het huren van de ruimte voor bv. een dagdeel.

5. BESTUUR EN VRIJWILLIGERS

5.1 Juridische status

De juridische structuur van het museum is die van een stichting. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij het voltallige bestuur van de Stichting De Museumdrukkerij. Bij een mutatie van het bestuur vult het bestuur zichzelf aan volgens artikel 3 van de oprichtings- statuten.

5.2 Samenstelling bestuur

Het bestuur was 1 december 2021 samengesteld uit:

Henk Roede, voorzitter

Rinie Gorter, secretaris

Diana van der Kooi, penningmeester

5.3 Personeel

Het museum heeft geen personeelsleden in loondienst. Vrijwilligers zijn door het museum verzekerd tegen schade, opgelopen als gevolg van een ongeval tijdens hun werkzaamheden in en voor het museum.

5.4 Vrijwilligers

Het museum kan, incl. de bestuursleden, steunen op 10 vrijwilligers, die d.m.v. verschillende werkzaamheden en kwaliteiten hun medewerking geven aan het in stand houden van het museum.

Een aantal van deze 10 vrijwilligers zijn grafisch onderlegd, nl. 4 vrijwilligers. De andere vrijwilligers verlenen hand- en spandiensten m.b.t. onderhoud, transport, restauratie, e.d.

Gezien de gemiddelde leeftijd van onze vrijwilliger en zijn achtergrond is het noodzaak om van deze groep een aantal niet-grafische vrijwilligers wegwijs te maken in “het grafische”. Dit om te voorkomen dat er weliswaar een mooi museum is, maar met steeds minder grafische vrijwilligers, die rondleidingen kunnen verzorgen en educatie kunnen.

Daarnaast moet er aandacht gegeven worden aan een de aanvoer van jongere vrijwilligers (alhoewel wij over vrij veel jonge vrijwilligers mogen beschikken, wat voor andere Grafische Musea minder vanzelfsprekend is), die intern opgeleid gaan worden. Dit om te voorkomen dat de gemiddelde leeftijd van onze vrijwilliger steeds hoger komt te liggen.

6. FINANCIERING

6.1 Inkomsten

- Het museum ontvangt geen entreegelden, maar daartegenover staat dat ze ook geen huisvesting- en energiekosten heeft. Hierdoor kan het museum zich met een vrij kleine stroom van inkomsten zich toch goed staande houden.
- De ambitie is om een Grafisch Kunst Atelier op te zetten. De inkomsten uit workshops e.d. zal een waardevolle inkomsten bron zijn voor het museum. Eveneens genereert het museum inkomsten door verkoop van overtollig materiaal. Hierdoor bedruipt het museum zichzelf.

6.2 Overheid

Het museum krijgt geen financiële bijdrage in de vorm van subsidie voor de exploitatie.

6.3 Sponsoring

- Een paar jaar geleden is een plan opgevat om sponsors en donateurs te werven. Echter is dit tot heden niet van de grond gekomen. In de komende jaren zal hier meer aandacht aan worden besteed, ook de ANBI-status kan hierin gunstig uitpakken.

6.4 Subsidies

Voor bepaalde activiteiten/projecten worden subsidies aangevraagd. Ook wordt meegedaan aan de jaarlijkse Rabobank Clubkas Campagne en heeft het museum een bedrag gekregen van het Coöperatiefonds Rabobank.

Het museum dient op dit vlak meer activiteiten te ontwikkelen. Nieuwe sponsors moeten benaderd worden.

7. CONCLUSIE EN AANDACHTSPUNTEN

Het museum heeft in zijn korte 5-jarig bestaan zijn doelstelling goed weten te behalen. Feit is dat er echter geen ruimte is om “achterover te leunen”.

Voor de voortgang van verdere ontwikkeling van het museum is het belangrijk dat onderstaande aandachtspunten gerealiseerd gaan worden gedurende de looptijd van dit beleidsplan.

De aandachtspunten, vermeld in dit beleidsplan voor de komende jaren zijn:

- **voldoen aan de normering van de “Ethische Code voor Musea”**
- **inventariseren de mogelijkheden tot uitbreiding van de ruimte in- of extern bij Museumplein Grootegast**
- **verbeteren van informatie in het museum**
- **grafisch opleiden van niet-grafische vrijwilligers**
- **zoeken naar nieuwe donateurs en sponsors**

Namens het bestuur van Stichting Museumdrukkerij,

H. Roede, voorzitter.

1 december 2021